

JAK POSTĘPOWAĆ Z SUBSTANCJAMI TOKSYCZNYMI, SZKODLIWYMI, DRAŻNIĄCYMI I UCZULAJĄCYMI ORAZ SZKODLIWYMI DLA ŚRODOWISKA?

1. Oceń miejsce zdarzenia pod kątem bezpieczeństwa.
2. Sprawdź funkcje życiowe poszkodowanego, następnie postępuj zgodnie z algorytmem BLS.
3. Spróbuj zidentyfikować substancję stwarzającą zagrożenie: porozmawiaj z poszkodowanym (jeśli jest przytomny) lub przeszukaj miejsce zdarzenia.
4. Nie zostawiaj poszkodowanego samego.
5. Nie wywołuj wymiotów, nie neutralizuj substancji chemicznych w żołądku – decyzję o takich czynnościach podejmuje lekarz!
6. Jeśli poszkodowany jest przytomny, każ mu przepłukać jamę ustną letnią wodą. Możesz mu podać jej niewielką ilość do wypicia, by rozcieńczyć środek chemiczny znajdujący się w żołądku.
7. Prowadząc RKO, ogranicz się tylko do uciskania klatki piersiowej. Wykonywanie sztucznego oddychania może być dla ciebie niebezpieczne!

OZNAKOWANIE SUBSTANCJI NIEBEZPIECZNYCH

**SUBSTANCJE TOKSYCZNE,
BARDZO TOKSYCZNE**

**SUBSTANCJE
SAMOREAKTYWNE**

**SUBSTANCJE
ŻRĄCE**

**SUBSTANCJE
ŁATWOPALNE**

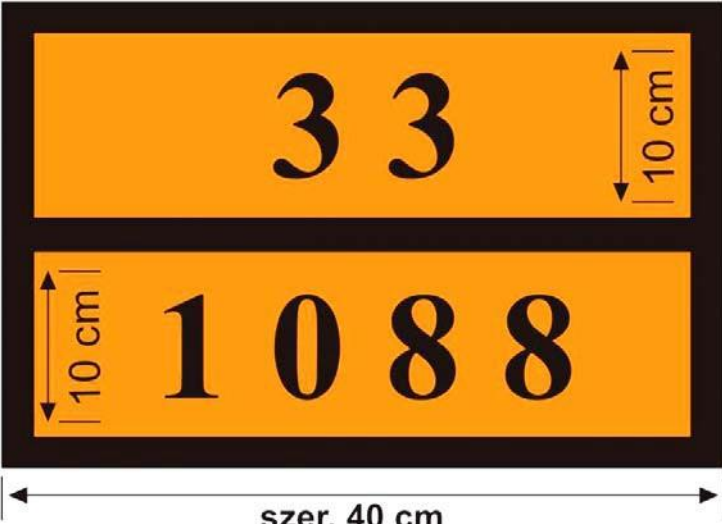
**SUBSTANCJE
O WŁAŚCIWOŚCIACH
UTLENIAJĄCYCH**

**SUBSTANCJE
NIEBEZPIECZNE DLA
ŚRODOWISKA**

OZNAKOWANIE POJAZDÓW PRZEWOŻĄCYCH SUBSTANCJE NIEBEZPIECZNE

<p>numer rozpoznawczy materiału</p>	 <p>wys. 30 cm</p> <p>10 cm</p> <p>10 cm</p> <p>33</p> <p>1088</p> <p>10 cm</p> <p>szer. 40 cm</p>	<p>numer rozpoznawczy rodzaju niebezpieczeństwa</p>
--	---	--

DODATKI DO ŻYWNOCÍ

- *barwniki*
- *aromaty*
- *substancje konserwujące*
- *przeciwutleniacze*
- *kwasy i regulatory kwasowości*
- *substancje stabilizujące i emulgujące*
- *substancje zagęszczające i żelujące*
- *substancje klarujące*
- *rozpuszczalniki ekstrakcyjne*
- *substancje wzmacniające zapach i smak*
- *substancje wzbogacające*
- *substancje do stosowania na powierzchnię*
- *substancje słodzące*
- *substancje spulchniające*

Wszystkich dodatków jest ponad 300!!!

OZNAKOWANIE DODATKÓW DO ŻYWNOSCI

*Dodatki oznacza się literą E i liczbą,
np. E252 – azotan potasu KNO_3*

otrzymywanie: $NaNO_3 + KCl \rightarrow KNO_3 + NaCl$

*służy do konserwowania wędlin,
produkcji prochu, jako nawóz sztuczny.*

Jest substancja szkodliwą.

CHEMIA W KUCHNI

W kuchni używamy:

- *kwasów (np. octowy, węglowy),*
- *zasad (np. wodorotlenek sodu),*
- *solii,*
- *tłuszczów,*
- *cukrów,*
- *alkoholi.*

*Jednym ze składników żelu do czyszczenia kamienia i rdzy np. z kranów, czy zlewozmywaków jest **kwas fosforowy** (H_3PO_4).*

*Ten sam kwas (**jako dodatek E338**) znajduje się w niektórych popularnych napojach gazowanych.*

CHEMIA W ŁAZIENCIE

W łazience używamy:

- *mydeł,*
- *proszków do prania,*
- *środków dezynfekujących,*
- *kosmetyków.*

*Jednym ze składników
płynu do czyszczenia
muszli klozetowych jest
wodorotlenek sodu
(NaOH) - związek bardzo
silnie żrący!*

*Pasta do zębów zawiera
fluorek sodu –
związek ten zapobiega
chorobom zębów, ale
w dużych stężeniach
bywa szkodliwy.*

CHEMIA I REMONT

Podczas remontów używamy:

- *farb,*
- *rozpuszczalników,*
- *klejów,*
- *wapna.*

Jednym ze składników używanych do produkcji farby olejnej jest FENOL (C_6H_5-OH) – substancja żrąca i silnie toksyczna.

Rozpuszczalniki farb olejnych zawierają TOLUEN ($C_6H_5-CH_3$), substancję łatwopalną i silnie toksyczną.